

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร กับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

มีความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร กับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 159 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. 2548 : 39) จำนวนประชากรรวม 1,769 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44) ได้กลุ่มตัวอย่างมาจากโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 113 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 113 คน และ ครูผู้สอน 113 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในคั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประยุกต์สร้างขึ้น แบ่งประเด็นคำถามเป็น 3 ด้านคั้งนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 มี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ คั้งนี้

4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

4.2 ประสานงานกับโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4.3 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีนำไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจำนวน 226 ฉบับ ได้รับคืนมาและเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.58 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นได้จัดหมวดหมู่แบบ สอบถามตามตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหา ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย
4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และ แปลผล
5. ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ด้วยวิธีการ Pearson Product Moment Correlation
6. แปลผลตามเกณฑ์ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน

1.1 ด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน โรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหาร มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหาร โรงเรียน พัฒนาการเองให้เป็นคนทันสมัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ขวนขวายหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา หลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การแนะแนว การวัดผลและประเมินผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา

1.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เสียสละเพื่อหน่วยงาน และส่วนร่วม มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ ปรับปรุงข้อบกพร่องตนเองอยู่เสมอ

1.3 ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความสามารถส่งเสริมบุคลากร ในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสู่วิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถประสานงานกับชุมชน บุคคล และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี และมีความสามารถโน้มน้าวให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือ ร่วมใจ ปฏิบัติงานที่มอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาครู ผู้เรียนและชุมชนให้มีความสามารถให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการจูงใจให้ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน

1.4 ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเป็นมิตร ยิ้มแย้ม แจ่มใส คบง่าย เปิดเผย ไม่ถือตัว และมีนิสัยสุภาพอ่อนโยน อ่อนน้อม ไม่เย่อหยิ่ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความอารมณ์เยือกเย็นและมั่นคง

2. ระดับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐาน ด้านปัจจัย

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร กับ ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของ โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุกตัวแปร แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นเพราะว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลาย ๆ ด้าน คือ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีภาวะผู้นำสูง มีความรับผิดชอบ สามารถโน้มน้าวให้บุคลากร ในโรงเรียนปฏิบัติงานและให้ความร่วมมือ สามารถประสานการมีส่วนร่วมจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มาร่วมพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สรวุฒิ สิทธิราช (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเมืองน้ำอูน จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะของผู้บริหารด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ผลการวิจัย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน โรงเรียน หลักการบริหาร และมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ขวนขวาย หาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การแนะแนว การวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ปัจจุบันผู้บริหาร ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ดังนั้น จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการบริหารภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนาศักยภาพของคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาตนเองของผู้บริหารอย่างกว้างขวาง เช่น การเข้าร่วม อบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการศึกษา เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น ทำให้ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานเป็นอย่างดี จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : 70-81) ได้ศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า

ครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า ผู้บริหาร เสียสละเพื่อหน่วยงาน และส่วนร่วม มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้บริหาร โดยรวมปฏิบัติตนได้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ตามกรอบจารีต ประเพณี อันดีงาม มีความรัก ความเมตตา เอื้ออาทร ดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารเองตระหนักดีว่า การปฏิบัติตนในด้านคุณธรรมจริยธรรม ซื่อมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนา จะส่งผลต่อการยอมรับศรัทธาต่อตัวผู้บริหาร และการบริหารงาน โรงเรียน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติงานตาม ได้รับความพึงพอใจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ บุญทิม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในช่วงปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2539-2550) ตามความคาดหวังของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน อยู่ใน ระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านภาวะผู้นำ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้บริหารมีความสามารถ ในการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสู่วิชาชีพ ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถประสานงาน กับชุมชน บุคคล และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี และมีความสามารถโน้มน้าว ให้บุคลากรใน โรงเรียนร่วมมือ ร่วมใจปฏิบัติงานที่มอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาครู ผู้เรียนและชุมชนให้มีความสามารถให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระพร आयวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำและการปฏิบัติงานตามภารกิจการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ผู้บริหารมีการแต่งกาย สุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเป็นมิตร ชี้แจง ชัดเจน คบง่าย เปิดเผย ไม่ถือตัว และมีนิสัยสุขภาพอ่อนโยน อ่อนน้อม ไม่เข่อหยิ่ง ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ บุญทิม (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในช่วงปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2539-2550) ตามความคาดหวังของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 และ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : 70-81) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีระดับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) เป็นเรื่องที่โรงเรียนทุกแห่งต้องดำเนินการ โรงเรียนต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินภายนอก ที่ทุกโรงเรียนจะต้องได้รับการประเมินจาก สมศ. และจากประสบการณ์ที่โรงเรียนทุกแห่งได้รับการประเมินรอบแรกผ่านมาแล้วในปี 2548 และจะต้องได้รับการประเมินหลังจากการประเมินรอบแรกภายใน 5 ปี จึงทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน กำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินภายนอกที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินในระยะ 5 ปีข้างหน้า จึงทำให้การ

ดำเนิน งานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิยม โนนศรีชัย (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร กับผลการ ดำเนินงานตามมาตรฐานของ โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทุก ตัวแปร ที่ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของ โรงเรียน เป็นเรื่องของผลสำเร็จในการดำเนินงานที่เกิดจากการพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจน ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นที่ร่วมมือ กันพัฒนาโรงเรียน จนมีผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารอาจเป็นปัจจัยหนึ่งของความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน แต่สำหรับการวิจัย ครั้งนี้ ไม่พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์กับ ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของ โรงเรียน ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนด้านทักษะ ความรู้ความสามารถ ในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษามีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยโดยการศึกษาด้วยตนเอง จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัย นอกจากนี้หน่วยงานบังคับบัญชาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการ ทำวิจัย

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารมีการปรับปรุงข้อบกพร่องตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการ สำรวจตนเองจะเป็นการประเมินตนเอง หรือ ให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินตนเอง แล้วนำผลการประเมิน มาพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

1.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการจูงใจให้ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษาข้อบกพร่อง และกำหนดแนวทาง วิธีการในอันที่จะประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

1.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหารมีความอารมณ์เยือกเย็นและมั่นคง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องฝึกการควบคุมตนเอง ใจเย็น มีอารมณ์มั่นคง ไม่หวั่นไหว ด้วยการฝึกสมาธิอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีอารมณ์เยือกเย็นและมั่นคง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และ นักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูและผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา